

תרגול פעולות מומצאות 3

1. הפעולה החשבונית a^b מוגדרת באופן הבא: $a^b = \frac{a}{b}$.

סמן את הביטוי הגדול ביותר:

(1) 8^9

(2) 1^8

(3) -3^4

(4) π^3

2. הפעולה החשבונית $\#(a,b,c)$ מחשבת את ממוצע המספרים בסוגריים.

מהי תוצאת הפעולה $\#(1.97,1.90,1.89)$?

(1) 1.93

(2) 1.92

(3) 1.94

(4) 1.90

3. הפעולה החשבונית Δ משמשת חנות גדולה לחישוב מתמטי בקופות.

הפעולה נתונה בצורה הבאה: $\Delta, a, b = b(1 - \frac{a}{100})$. מה יכולה להיות המשמעות של הפעולה?

(1) הפחתה של a שקלים ממחיר חולצה שעולה b שקלים.

(2) הנחה של b אחוז ממחיר חולצה שעולה a שקלים.

(3) תוספת של b אחוז למחיר חולצה שעולה a שקלים.

(4) הנחה של a אחוז ממחיר חולצה שעולה b שקלים.

4. על הפעולה החשבונית $@$ ידוע הנתון הבא: $\frac{a}{b} @ \frac{b}{a} = \frac{(a+b)(a-b)}{ba}$.

מבין הפעולות הבאות, מה יכולה להיות הפעולה $@$?

(1) כפל

(2) חילוק

(3) חיבור

(4) חיסור

5. הפעולה $\&$ מוגדרת באופן הבא:

עבור $x \geq 0$ $\&(x) = -x$

עבור $x < 0$ $\&(x) = x$

מהו ערכו של הביטוי $\&(4)(\&(-4))$?

(1) 16

(2) 0

(3) -16

(4) 8

6. הפעולה החשבונית $a\$b$ מוגדרת באופן הבא: $a\$b = a^{b-a}$

מי מהבאים קטן מ-1?

(1) $3\$4$

(2) $2\$7$

(3) $\frac{1}{2}\$(-\frac{3}{2})$

(4) $4\$3$

7. הפעולה החשבונית a_c^b מוגדרת באופן הבא: $a_c^b = \frac{ac}{b}$

$8_6^3 = ?$

(1) 16

(2) 4

(3) 2

(4) 3

8. הפעולה החשבונית $a \sim b$ מוגדרת באופן הבא: $a \sim b = \frac{2a+3b}{5}$

מהו ערכו של הביטוי $180 \sim 190$?

(1) 188

(2) 186

(3) 184

(4) 182

9. הפעולה החשבונית $a \leftrightarrow b$ מוגדרת באופן הבא: $a \leftrightarrow b = \frac{|a-b|}{2}$, מהו ערכו של הביטוי $\frac{1}{2} \leftrightarrow (13 \leftrightarrow (-2))$?

(1) 3.5

(2) 14.5

(3) 3

(4) 14

10. הפעולה החשבונית $\#(a)$ מוגדרת באופן הבא: $\#(a) = a^2 - 1$, ידוע כי $a \neq 0$, מהו ערכו של הביטוי $\#(\#(a))$?

(1) $((a+1)(a-1)-1)((a+1)(a-1)+1)$

(2) $((a+1)(a-1)-1)^2$

(3) $((a+1)^2-1)((a+1)^2+1)$

(4) $((a+1)(a-1))^3$

11. הפעולה החשבונית $\updownarrow(a)$ מוגדרת באופן הבא: $\updownarrow(a) = -\frac{1}{a}$, מהו ערכו של הביטוי $\updownarrow\left(\updownarrow\left(\updownarrow\left(\frac{1}{2^3}\right)\right)\right)$?

- (1) 8
- (2) -8
- (3) $-\frac{1}{8}$
- (4) $\frac{1}{8}$

12. הפעולה החשבונית $a \wedge b$ מוגדרת באופן הבא: $a \wedge b = \frac{1}{a} - \frac{1}{b}$, מהו ערכו של הביטוי $\left(\frac{1}{3} \wedge 4\right) \wedge 3$?

- (1) $\frac{1}{33}$
- (2) $-\frac{11}{29}$
- (3) 0.45
- (4) $\frac{1}{8}$

13. הפעולה החשבונית $(?a)$ מוגדרת באופן הבא:

אם a הוא מספר ראשוני גדול מ-20 אז $(?a) = 1$

אם a הוא מספר ראשוני קטן מ-20 אז $(?a) = 2$

אם a אינו מספר ראשוני אז $(?a) = 1$

ערך הביטוי $(?(?31))$ הוא-

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

14. הפעולה החשבונית $a \odot b \odot c$ בודקת מי משלושת המספרים הוא הגדול ביותר.

אם a הוא המספר הגדול מהשלושה אז $a \odot b \odot c = 1$

אם b הוא המספר הגדול מהשלושה אז $a \odot b \odot c = 2$

אם c הוא המספר הגדול מהשלושה אז $a \odot b \odot c = 3$

אם אחד מהמספרים שווה למספר אחר אז $a \odot b \odot c = 4$

על פי הגדרת הפעולה, מהו ערכו של הביטוי $\left(\left(-1 \odot -2 \odot -3\right) \odot \left(18 \odot 30 \odot \frac{1}{2}\right) \odot \left(-1 \odot -\frac{1}{3} \odot -\frac{1}{2}\right)\right)$?

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

15. הפעולה $\sim a$ סוכמת את ערכי הספרות של a .

מהו ערכו של הביטוי $\sim(1234)$?

- (1) 10
- (2) 0
- (3) 1
- (4) 2

16. הפעולה $\sim a$ סוכמת את ערכי הספרות של a .

כמו כן נתון כי $\frac{\sim x}{9} = 4$. מה נכון בוודאות עבור המספר x ?

- (1) הוא מתחלק ב 3
- (2) הוא מתחלק ב 9
- (3) הוא מתחלק ב 6
- (4) תשובות (1) ו(2) נכונות

17. הפעולה $\leftrightarrow$ מחשבת את המרחק בין שני מספרים על ציר המספרים. לדוגמה: $3 \leftrightarrow 7 = 4$

מה יכולה להיות הגדרת הפעולה?

- (1) $x \leftrightarrow y = \sqrt{x^2 + y^2}$
- (2) $x \leftrightarrow y = (y - x)$
- (3) $x \leftrightarrow y = \sqrt{y^2 - x^2}$
- (4) $x \leftrightarrow y = |x - y|$

18. הפעולה $\oplus$ מוגדרת באופן הבא: $\oplus(a, b) = a^{-b}$, מה תהיה תוצאת התרגיל $\oplus(\oplus(3, 2), -2)$?

- (1) $\frac{1}{81}$
- (2) 81
- (3) 9
- (4) אף תשובה אינה נכונה

19. נתון: $a \odot b = b \odot a$, הפעולה $\odot$ יכולה להיות פעולת _____.

- (1) חיבור
- (2) חילוק
- (3) כפל
- (4) תשובות (1) ו(3) נכונות

20. מספר מסומן הוא מספר ומעליו קו לדוגמה: $\bar{3}$. פעולה חשבונית בין מספר מסומן למספר שאינו מסומן נותנת תוצאה מסומנת גם כן. לדוגמה: $\bar{3} + 4 = \bar{7}$. פעולה בין שני מספרים מסומנים נותנת תוצאה שאינה מסומנת.

לאור החוקים שהוזכרו, מהי תוצאת התרגיל הבא: $\frac{\frac{1}{2}(\bar{7}+3)}{\bar{5}}$

- (1) $\bar{1}$
- (2) 1
- (3) 2
- (4) $\frac{10}{\bar{}}$

21. הפעולה % בין שני מספרים מוגדרת כך: $a\%b = 1$ אם המספר a מתחלק ב b ללא שארית. בכל מצב אחר התוצאה היא 0. מהי תוצאת התרגיל הבא: $\frac{(99\%11) + (83\%7)}{(75\%25) + (84\%16)}$

- (1) 0.75
- (2) 0.5
- (3) 1
- (4) $\frac{9}{5}$

מפתח תשובות נכונות

שאלה	תשובה	שאלה	תשובה	שאלה	תשובה	שאלה	תשובה	שאלה	תשובה
.1	(4)	.16	(4)	.11	(4)	.6	(4)	.1	(3)
.2	(2)	.17	(4)	.12	(1)	.7	(1)	.2	(4)
.3	(4)	.18	(1)	.13	(1)	.8	(2)	.3	(4)
.4	(4)	.19	(4)	.14	(1)	.9	(1)	.4	(4)
.5	(1)	.20	(2)	.15	(3)	.10	(1)	.5	(1)

הסברים:

1. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

נפעיל על כל התשובות את הפעולה המומצאת שנתונה בשאלה. תשובה (1) $\frac{8}{9}$, תשובה (2) $\frac{1}{8}$, תשובה (3) $\frac{-3}{4}$ ותשובה (4)

$\frac{\pi}{3} = \frac{\sim 3.14}{3} = \sim 1$. ניתן לראות שתשובה (4) קרובה בערכה ל π , והיא בעלת הערך הגבוה ביותר.

2. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

עלינו לחשב את ממוצע המספרים בסוגריים. $\frac{1.97+1.90+1.89}{3} = \frac{5.46}{3} = 1.92$

לכן התשובה הנכונה היא (2).

3. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

בביטוי בשאלה קיים $1 - \frac{a}{100}$ הנכפל במספר כלשהו, b . כלומר, ברור ש a הוא אחוז מתוך השלם שהוא b . $1 - \frac{a}{100}$ הוא בהכרח אחוז קטן מהשלם, ולכן הפעולה המתמטית מחשבת הנחה של a אחוז ממחיר החולצה שהוא b .

4. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

נתמקד בתוצאה הסופית של הפעולה וננסה לשחזר את הצעדים שהובילו אליה.

אפשר לראות לאחר ששחזרנו מספר צעדים אחורה, שהפעולה המקורית הייתה חיסור, הכפל הוא למעשה פעולת מכנה משותף.

$$\frac{(a+b)(a-b)}{ba} = \frac{a^2 - b^2}{ab} = \frac{a^2}{ab} - \frac{b^2}{ab} = a\left(\frac{a}{b}\right) - b\left(\frac{b}{a}\right)$$

5. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבצע את הפעולה בהתאם לא, יש לשים לב לסדר פעולות חשבון- ולכן נתחיל בביטוי שבסוגריים.

$$\&(4)(\&(-4)) = \&(4)(-4) = (-4)(-4) = 16$$

6. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

נבצע את הפעולה על התשובות. תשובה (1) $3^4 = 3^{4-3} = 3^1 = 3$, תשובה (2) $2^7 = 2^{7-2} = 2^5 = 32$, תשובה (3)

$4^3 = 4^{3-4} = 4^{-1} = \frac{1}{4}$, תשובה (4) $\frac{1}{2} \cdot \frac{-3}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{-3 \cdot \frac{1}{2}}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{-4}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{-2}{2} = 2^2 = 4$. ניתן לראות שרק תשובה (4) קטנה מ-1.

7. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבצע את הפעולה על המספר הנתון

$$8^3 = \frac{8 \cdot 6}{3} = 8 \cdot 2 = 16$$

8. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

$$180 \sim 190 = \frac{2 \cdot 180 + 3 \cdot 190}{5} = \frac{360 + 570}{5} = 72 + 114 = 186$$

9. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבצע את הפעולה על המספרים הנתונים, יש לשים לב לסדר פעולות חשבון, ולכן נתחיל בביטוי שבסוגריים.

$$\frac{1}{2} \leftrightarrow (13 \leftrightarrow (-2)) = \frac{1}{2} \leftrightarrow \left(\frac{|13 - (-2)|}{2} \right) = \frac{1}{2} \leftrightarrow \left(\frac{15}{2} \right) = \frac{\left| \frac{1}{2} - \frac{15}{2} \right|}{2} = \frac{\left| \frac{14}{2} \right|}{2} = \frac{7}{2} = 3.5$$

10. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבצע את הפעולה, ובשל סדר פעולות חשבון, נתחיל בביטוי בסוגריים הפנימיים ביותר.

$$\#(\#(a)) = \#(a^2 - 1) = (a^2 - 1)^2 - 1 = a^4 - 2a^2 + 1 - 1 = a^4 - 2a^2 = a^2(a^2 - 2)$$

אחרי שפישטנו את הפעולה נתבונן בתשובות ובמידת הצורך נפשט גם אותן

תשובה (1) $(a^2 - 1)(a^2 - 1 + 1) = (a^2 - 1)(a^2) = (a^2 - 2)a^2$ ניתן לראות שזהו הביטוי הרצוי.

11. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

נבצע את הפעולה, ובשל סדר פעולות חשבון, נתחיל בביטוי בסוגריים הפנימיים ביותר.

$$\Downarrow \left(\Downarrow \left(\Downarrow \left(\frac{1}{2^3} \right) \right) \right) = \Downarrow (\Downarrow (-8)) = \Downarrow \left(\frac{1}{8} \right) = -8$$

12. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבצע את הפעולה על המספרים הנתונים, נתחיל בסוגריים

$$\left(\frac{1}{3} \wedge 4 \right) \wedge 3 = \left(3 - \frac{1}{4} \right) \wedge 3 = \frac{11}{4} \wedge 3 = \frac{4}{11} - \frac{1}{3} = \frac{12}{33} - \frac{11}{33} = \frac{1}{33}$$

13. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נתון הביטוי $(?31?)$ הוא מספר ראשוני גדול מ-20, ולכן הביטוי הופך ל (21). 1 אינו מספר ראשוני ולכן הביטוי יהפוך ל 1.

14. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

נתחיל בביטויים בתוך הסוגריים.

$$\begin{aligned} & \left((-1 \odot -2 \odot -3) \odot \left(18 \odot 30 \odot \frac{1}{2} \right) \odot \left(-1 \odot -\frac{1}{3} \odot -\frac{1}{2} \right) \right) = \\ & \left(1 \odot \left(18 \odot 30 \odot \frac{1}{2} \right) \odot \left(-1 \odot -\frac{1}{3} \odot -\frac{1}{2} \right) \right) = \\ & \left(1 \odot 2 \odot \left(-1 \odot -\frac{1}{3} \odot -\frac{1}{2} \right) \right) = \\ & (1 \odot 2 \odot 2) = 4 \end{aligned}$$

15. התשובה הנכונה היא (3). הסבר:

$$\sim (\sim 1234) = \sim (1 + 2 + 3 + 4) = \sim (10) = \sim (1 + 0) = 1$$

16. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

$$\sim x \text{ ידוע לנו שהפעולה } \sim x \text{ מחזירה את סכום הספרות של } x. \text{ נתון לנו ש } \frac{\sim x}{9} = 4 \text{ כלומר } \sim x = 36.$$

סכום הספרות של x הוא 36. נסתכל בתשובות- תשובה (1) מתחלק ב-3. תשובה זו מתאימה, כיוון שסימן החלוקה של 3 הוא סכום ספרות המתחלק ב-3. אך נמשיך לבדוק.
תשובה (2) מתחלק ב-9. גם תשובה זו מתאימה כיוון שסימן החלוקה ל 9 הוא סכום ספרות המתחלק ב-9. לכן התשובה הנכונה היא (4).

17. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

הפעולה אותה אנחנו מתבקשים למצוא היא מרחק על ציר המספרים ולכן אינו יכולה להיות שלילי. מעבר מהיר על התשובות פוסל את תשובה (2) שעשויה להיות שלילית. עכשיו נציב 3 ו 7 בתשובות הנותרות ונחפש את התשובה שתוצאתה תהיה 4. תשובה (1)

$$3 \leftrightarrow 7 = \sqrt{3^2 + 7^2} = \sqrt{9 + 49} = \sqrt{58}$$

$$\text{תשובה (3)} \quad 3 \leftrightarrow 7 = \sqrt{7^2 - 3^2} = \sqrt{49 - 9} = \sqrt{50}$$

$$\text{תשובה (4)} \quad 3 \leftrightarrow 7 = |3 - 7| = |-4| = 4$$

18. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

$$\oplus(\oplus(3,2), -2) = \oplus((3^2), -2) = \oplus\left(\frac{1}{9}, -2\right) = \left(\frac{1}{9}\right)^2 = \frac{1}{81}$$

19. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

עלינו לחפש פעולות בהן לסדר האיברים אין משמעות, והתוצאה נשארת זהה. חילוק 6 ו 3 וחילוק 3 ב 6 אינם נותנים תוצאה זהה, ולכן תשובה (2) נפסלת. כפל 3 ב 6 או 6 ב 3 ייתן את תוצאה זהה וכן גם חיבור 3 ו 6 ו 3, תשובות (1) ו (3) מתאימות, ולכן התשובה הנכונה היא (4).

20. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

$$\text{נתון התרגיל } \frac{\frac{1}{2}(\overline{7} + 3)}{\overline{5}} = \frac{\frac{1}{2}(\overline{10})}{\overline{5}}$$
$$\frac{\frac{1}{2} \cdot \overline{10}}{\overline{5}} = \frac{\overline{5}}{\overline{5}} = 1$$

21. התשובה הנכונה היא (3). הסבר:

$$\frac{(99\%11) + (83\%7)}{(75\%25) + (84\%16)} = \frac{1 + (83\%7)}{(75\%25) + (84\%16)}$$
$$\frac{1 + 0}{(75\%25) + (84\%16)}$$

כיוון ש 83 לא תחלק ב-7.

$$\frac{1}{1 + (84\%16)}$$

כיוון ש 75 מתחלק ב 25.

$$\frac{1}{1 + 0} = 1$$

כיוון ש 84 לא מתחלק ב 16.